

1. Cel projektu badawczego:

W dzisiejszym coraz bardziej dwujęzycznym świecie zrozumienie, jak stereotypy płci i normy społeczne kształtują przetwarzanie języka nacechowanego moralnie w języku ojczystym (L1) i obcym (L2), jest kluczowe. Choć wcześniejsze badania wykazały, że normy moralne i związane z płcią są automatycznie aktywowane w L1, wciąż nie wiadomo, czy osoby wykazują podobną wrażliwość na treści moralne i społeczne w L2. Projekt ten ma na celu pogłębienie wiedzy o tym, jak osoby dwujęzyczne przetwarzają język nacechowany moralnie i stereotypowo, rzucając światło na to, w jaki sposób język używany w danym momencie może wpływać na komunikację w kontekstach społecznych, politycznych i edukacyjnych.

2. Cel badawczy:

Projekt ten ma na celu pogłębienie zrozumienia, jak osoby dwujęzyczne przetwarzają język nacechowany moralnie i stereotypowo w języku polskim (L1) i angielskim (L2). Poprzez badanie reakcji neuronalnych na zdania, które albo są zgodne, albo naruszają normy społeczne, zbadamy wpływ moralności i stereotypów płci na przetwarzanie języka. W ramach projektu zostaną przeprowadzone dwa eksperymenty: Eksperyment 1 będzie dotyczył zdań w modalności tekstowej, natomiast Eksperyment 2 będzie wykorzystywał bodźce słuchowe. Oba eksperymenty zbadają, jak naruszenia norm moralnych i zgodność ról płciowych wpływają na przetwarzanie języka w L1 i L2 w zależności od wykonywanego zadania (tj. zadanie decyzji semantycznej vs. zadanie decyzji względem moralności), dostarczając dokładnego wglądu w aktywację norm moralnych i stereotypowych w obu językach.

3. Metodologia zastosowana w projekcie badawczym:

Projekt będzie wykorzystywał elektroencefalografię (EEG) oraz analizę potencjałów wywołanych (ERP) do zbadania mechanizmów poznawczych w przetwarzaniu treści moralnie i stereotypowo nacechowanych przez osoby dwujęzyczne. Zmierzymy kluczowe załamki ERP związane z przetwarzaniem języka, takie jak N400, który odzwierciedla przetwarzanie leksykalno-semantyczne, oraz Late Positive Complex (LPC), który odzwierciedla integrację znaczenia. Projekt obejmie zarówno bodźce tekstowe, jak i słuchowe, które odzwierciedlają zasady moralne i stereotypy płci, co pozwoli nam porównać odpowiedzi mózgu na naruszenia norm moralnych i stereotypowych w L1 i L2.

4. Oczekiwane rezultaty:

Oczekujemy, że zaobserwujemy zmniejszoną wrażliwość osób dwujęzycznych na treści niezgodne z zasadami moralnymi oraz stereotypami płci w L2 w porównaniu do L1, co będzie się odzwierciedlało w mniejszych amplitudach w załawkach N400 i LPC. Ta osłabiona reakcja sugerować będzie, że osoby dwujęzyczne mogą doświadczać dystansu emocjonalnego podczas przetwarzania naruszeń norm społecznych w języku obcym, co jest zgodne z Efektem Języka Obcego. Zmniejszona wrażliwość na normy moralne i stereotypy płci w L2 może świadczyć o mniejszej reaktywności na naruszenia tych norm, szczególnie w sytuacjach moralnie dewiacyjnych lub niezgodnych ze stereotypami płciowymi.

5. Znaczenie projektu:

Projekt ten wniesie wkład do psycholingwistyki, socjolingwistyki i psychologii społecznej, dostarczając neurofizjologicznych wglądów w to, jak osoby dwujęzyczne przetwarzają normy moralne i stereotypy płci. Analiza tych procesów zarówno w języku ojczystym (L1), jak i obcym (L2) pozwoli lepiej zrozumieć, jak język wpływa na podejmowanie decyzji moralnych, szczególnie w środowiskach wielokulturowych i wielojęzycznych. Projekt poszerza także badania nad Efektem Języka Obcego, oferując nowy wgląd w to, jak postrzeganie naruszeń norm moralnych i stereotypów płci różni się między L1 a L2. Wyniki będą miały praktyczne zastosowanie w edukacji, miejscach pracy i polityce, gdzie zrozumienie wpływu języka na oceny moralne i stereotypy może poprawić strategie komunikacyjne i ograniczyć uprzedzenia.